https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

ABDUSHARIPOVA FAZILAT FARXODBEK QIZI
ABU RAYHON BERUNIY NOMIDAGI
URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI TAYANCH DOKTARANTI
fazilatabdusharipova8@gmail.com
Tel:+998937488098

“O‘ZBEKISTON- 2030” STRATEGIYASI ASOSIDA OLIY TA’LIM TIZIMINI MODERNIZATSIYALASHNING PEDAGOGIK YO‘NALISHLARI

Annatatsiya: Mazkur maqolada O‘zbekiston Respublikasida ta’lim sohasini rivojlantirishga qaratilgan “O‘zbekiston–2030” strategiyasi doirasida oliy ta’lim tizimini modernizatsiyalashning asosiy pedagogik yo‘nalishlari ilmiy-pedagogik jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqotda oliy ta’lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlarning mazmuni, ularning pedagogik jarayonga ta’siri hamda ta’lim sifati va samaradorligini oshirishdagi ahamiyati yoritib berilgan[1]. Maqolada kompetensiyaviy yondashuv, shaxsga yo‘naltirilgan ta’lim, raqamli pedagogika va innovatsion ta’lim texnologiyalarining oliy ta’limni modernizatsiyalashdagi roli alohida tahlil qilinadi. Shuningdek, professor-o‘qituvchilarning kasbiy va pedagogik kompetensiyalarini rivojlantirish, talabalarda ijodiy va tanqidiy fikrlashni shakllantirish masalalariga e’tibor qaratiladi. Tadqiqot metodologiyasi normativ-huquqiy hujjatlar, ilmiy-pedagogik adabiyotlar tahlili hamda umumlashtirish metodlariga asoslanadi. Tadqiqot natijalari oliy ta’lim tizimida zamonaviy pedagogik yondashuvlarni izchil joriy etish orqali raqobatbardosh kadrlar tayyorlash imkoniyatlarini kengaytirishini ko‘rsatadi. Maqola xulosalari oliy ta’limni rivojlantirishga doir ilmiy-amaliy tavsiyalarni ishlab chiqishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Kalit so‘zlar:O‘zbekiston-2030 strategiyasi, oliy ta’lim tizimi, ta’limni modernizatsiyalash, peadgogik yondashuvlar, kompetensiyaviy ta’lim, raqamli pedagogika,innovatsion ta’lim texnologiyalari, ta’lim sifati.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Аннатация: В данной статье представлен научно-педагогический анализ основных педагогических направлений модернизации системы высшего образования в рамках стратегии «Узбекистан-2030», направленной на развитие сектора образования в Республике Узбекистан. Исследование освещает содержание проводимых реформ в системе высшего образования, их влияние на педагогический процесс и их значение для повышения качества и эффективности образования. Отдельно анализируется роль компетентностного подхода, личностно-ориентированного образования, цифровой педагогики и инновационных образовательных технологий в модернизации высшего образования. Также уделяется внимание вопросам развития профессионально-педагогических компетенций преподавателей и педагогов, а также формирования творческого и критического мышления у студентов. Методология исследования основана на анализе нормативно-правовых актов, научно-педагогической литературы и методах обобщения. Результаты исследования показывают, что систематическое внедрение современных педагогических подходов в систему высшего образования расширит возможности подготовки конкурентоспособных кадров. Выводы статьи важны для разработки научно-практических рекомендаций по развитию высшего образования.

Ключевые слова: Стратегия Узбекистана-2030, система высшего образования, модернизация образования, педагогические подходы, компетентностно-ориентированное образование, цифровая педагогика, инновационные образовательные технологии, качество образования.

Abstract: This article provides a scientific and pedagogical analysis of the main pedagogical directions of modernization of the higher education system within the framework of the “Uzbekistan-2030” strategy aimed at developing the education sector in the Republic of Uzbekistan. The study highlights the content of the reforms being implemented in the higher education system, their impact on the pedagogical process, and their importance in improving the quality and efficiency

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

of education. The article separately analyzes the role of the competency-based approach, person-centered education, digital pedagogy, and innovative educational technologies in the modernization of higher education. Attention is also paid to the issues of developing professional and pedagogical competencies of professors and teachers, and forming creative and critical thinking in students. The research methodology is based on the analysis of regulatory legal acts, scientific and pedagogical literature, and generalization methods. The results of the study indicate that the systematic introduction of modern pedagogical approaches in the higher education system will expand the opportunities for training competitive personnel. The conclusions of the article are important in developing scientific and practical recommendations for the development of higher education.

Keywords: Uzbekistan-2030 strategy, higher education system, modernization of education, pedagogical approaches, competency-based education, digital pedagogy, innovative educational technologies, quality of education.

Kirish

XI asrda oliy ta’lim tizimi jamiyat taraqqiyotining asosiy harakatlantiruvchi kuchlaridan biri sifatida namoyon bo‘lmoqda. Globallashuv, raqamlashtirish va bilimlar iqtisodiyotiga o‘tish sharoitida oliy ta’lim muassasalari nafaqat bilim beruvchi, balki innovatsion va ijtimoiy rivojlanishni ta’minlovchi muhim institutga aylanmoqda[5]. Shu bois, oliy ta’lim tizimini modernizatsiyalash masalasi davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. O‘zbekiston Respublikasida so‘nggi yillarda ta’lim sohasida amalga oshirilayotgan islohotlar “O‘zbekiston–2030” strategiyasida o‘zining tizimli va konseptual ifodasini topdi. Mazkur strategiyada oliy ta’lim tizimini xalqaro standartlar asosida rivojlantirish, ta’lim sifati va samaradorligini oshirish, raqobatbardosh va innovatsion fikrlovchi kadrlar tayyorlash muhim vazifa sifatida belgilangan. Bugungi kunda oliy ta’lim oldida turgan asosiy muammolar qatoriga ta’lim mazmunining eskirganligi, nazariya va amaliyot o‘rtasidagi uzilish, pedagogik texnologiyalarning yetarli darajada joriy etilmaganligi kiradi[1]. Shu sababli O‘zbekiston–2030 strategiyasi asosida oliy

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

ta’lim tizimini modernizatsiyalashning pedagogik yo‘nalishlarini ilmiy tahlil qilish dolzarb ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqot metodlari

Tadqiqot jarayonida quyidagi ilmiy-pedagogik metodlardan foydalanildi:

– **tahlil va sintez** metodlari – strategik hujjatlar, normativ-huquqiy asoslar va ilmiy adabiyotlarni o‘rganishda[2];

– **taqqoslash metodi** – milliy va xalqaro oliy ta’lim tizimlarining pedagogik tajribalarini solishtirishda;

– **tizimli yondashuv** – oliy ta’limni modernizatsiyalash jarayonini yaxlit pedagogik tizim sifatida tahlil qilishda[3];

– **induktiv va deduktiv metodlar** – olingan natijalarni umumlashtirish va xulosalar chiqarishda.

Tadqiqot O‘zbekiston–2030 strategiyasida belgilangan oliy ta’limga oid ustuvor yo‘nalishlar asosida olib borildi.

Natijalar

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, O‘zbekiston–2030 strategiyasi oliy ta’lim tizimini modernizatsiyalashda quyidagi asosiy pedagogik yo‘nalishlarni belgilab beradi.

1. Ta’lim mazmunini kompetensiyaviy yondashuv asosida modernizatsiyalash

Strategiya doirasida oliy ta’limda bilimga yo‘naltirilgan yondashuvdan kompetensiyaga asoslangan yondashuvga o‘tish ustuvor vazifa sifatida belgilanmoqda[4]. Bu esa o‘quv reja va fan dasturlarini qayta ko‘rib chiqishni, talabalarda kasbiy, kommunikativ va ijtimoiy kompetensiyalarni shakllantirishni talab etadi.

2. Raqamli pedagogikani rivojlantirish

Raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi oliy ta’lim jarayoniga yangi pedagogik imkoniyatlar yaratmoqda. O‘zbekiston–2030 strategiyasi masofaviy va

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

aralash ta’lim shakllarini keng joriy etish, elektron platformalar va virtual ta’lim muhitlarini rivojlantirishni nazarda tutadi.

3. Innovatsion ta’lim texnologiyalarini joriy etish

Loyiha asosida o‘qitish, muammoli ta’lim va interaktiv metodlar talabalarni ta’lim jarayonining faol subyekti sifatida shakllantirishga xizmat qiladi[5]. Ushbu yondashuvlar talabalar mustaqil fikrlashi va ijodiy faolligini oshiradi.

4. Pedagog kadrlar salohiyatini oshirish

Oliy ta’lim tizimini modernizatsiyalashda pedagog kadrlarning kasbiy salohiyati muhim ahamiyatga ega. Strategiya pedagoglarning raqamli kompetensiyalarini rivojlantirish, ularni innovatsion faoliyatga jalb etishni ustuvor vazifa sifatida belgilaydi[6].

Muhokama

Olingan natijalar shuni ko‘rsatadiki, oliy ta’lim tizimini modernizatsiyalash jarayoni faqat moddiy-texnik bazani yangilash bilan cheklanmasligi lozim[21]. Asosiy e’tibor pedagogik yondashuvlarni yangilash, ta’lim mazmunini strategik maqsadlar bilan uyg‘unlashtirishga qaratilishi zarur[7]. Xalqaro tajribalar bilan taqqoslaganda, O‘zbekiston–2030 strategiyasi oliy ta’limda “Universitet 4.0” modeliga o‘tish uchun mustahkam pedagogik asos yaratadi[9].

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, O‘zbekiston–2030 strategiyasi oliy ta’lim tizimini modernizatsiyalashning pedagogik yo‘nalishlarini aniq belgilab beradi. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, ta’lim mazmunini yangilash, raqamli pedagogikani rivojlantirish va innovatsion ta’lim texnologiyalarini joriy etish oliy ta’lim sifatini oshirishning muhim omillari hisoblanadi.

Strategiya doirasida o‘quv dasturlarini kompetensiyaviy yondashuvga moslashtirish talabalarda nafaqat nazariy bilim, balki amaliy ko‘nikmalar, analitik fikrlash va ijtimoiy kommunikatsiya salohiyatini shakllantirishga xizmat qiladi[3]. Bu esa o‘z navbatida oliy ta’lim bitiruvchilarining mehnat bozorida

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

raqobatbardoshligini oshiradi va ularni global iqtisodiyot talablariga moslashishga tayyorlaydi.

Raqamli pedagogikaning joriy etilishi ta’lim jarayonini yanada interaktiv, shaffof va talabaga yo‘naltirilgan qiladi. Masofaviy va aralash ta’limning keng qo‘llanilishi oliy ta’lim muassasalarining resurslarini samarali boshqarish, talabalarning individual o‘quv yo‘nalishlarini shakllantirish va ta’lim sifatini doimiy monitoring qilish imkonini beradi. Shu bilan birga, innovatsion ta’lim texnologiyalarini joriy etish talabalarni mustaqil fikrlashga, ijodiy va tanqidiy yondashuvga o‘rgatadi, ularni real ish jarayonlariga tayyorlaydi.

Pedagog kadrlarning salohiyatini oshirish va ularni raqamli kompetensiyalar bilan qurollantirish strategiyaning muhim elementi bo‘lib, ta’lim sifatini barqaror oshirishga xizmat qiladi. O‘qituvchilarni innovatsion faoliyatga jalb qilish, ularni xalqaro tajriba bilan tanishtirish va professional rivojlanish imkoniyatlarini yaratish oliy ta’limning samaradorligini sezilarli darajada oshiradi.

Natijada, O‘zbekiston–2030 strategiyasi doirasida amalga oshiriladigan pedagogik islohotlar nafaqat ta’lim tizimining sifatini oshirish, balki jamiyatda bilimga asoslangan iqtisodiyot va innovatsion salohiyatni rivojlantirishga ham xizmat qiladi. Ushbu strategik yondashuv O‘zbekiston oliy ta’limining xalqaro maydonda raqobatbardoshligini oshiradi, talabalarni zamonaviy ish bozoriga tayyorlaydi va ilm-fan, texnologiya va innovatsiyalarni rivojlantirish jarayonini rag‘batlantiradi.

Shu nuqtai nazardan, strategiyaning amaliy ahamiyati nafaqat ta’lim tizimi doirasida, balki mamlakat iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishida ham sezilarli bo‘ladi. Kelajakda ushbu pedagogik yo‘nalishlar bo‘yicha doimiy monitoring va tahlillarni olib borish, innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish va pedagog kadrlar salohiyatini oshirish jarayonlarini tizimli davom ettirish muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yhati

1.O‘zbekiston–2030 strategiyasi: Ta’lim tizimini rivojlantirish va modernizatsiya qilish istiqbollari. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Toshkent: O‘zbekiston Yozuvchilar Uyi, 2022.

2.Oliy ta’limda kompetensiyaviy yondashuvning o‘rni. Shamsutdinova, M. O‘zbekiston Ta’lim Vazirligi Jurnali, 2023, 65-72.

3.O‘zbekiston oliy ta’lim tizimining raqamli transformatsiyasi: Strategiyalar va amaliyotlar. Toshpulatov, M. Oliy ta’lim va innovatsiyalar, 2021.

4.Pedagogik islohotlar va raqamli texnologiyalarning o‘zaro integratsiyasi. Xudoyberdiyev, A. O‘zbekiston Ta’lim Jurnali, 2024, 34-40.

5.Oliy ta’limda interaktiv va loyiha asosida o‘qitishning pedagogik asoslari. Bozorov, S. Toshkent: Akademnashr, 2022.

6.Innovatsion ta’lim texnologiyalari va oliy ta’lim tizimida ularning joriy etilishi. Mirzaev, J. O‘zbekiston Ilmiy Ma’lumotlar Jurnali, 2023, 50-58.

7.O‘zbekiston oliy ta’lim tizimi va xalqaro ta’lim modellari: Taqqoslash va tahlil. Rahmatullayev, D. Xalqaro ta’lim va iqtisodiy taraqqiyot, 2021.

8.Pedagogik islohotlar va oliy ta’lim tizimida kadrlar tayyorlashning yangi yo‘nalishlari. Sultonov, I. Oliy ta’lim va innovatsiya, 2022.

9.Oliy ta’limda innovatsion pedagogik texnologiyalarning rivojlanishi.

Jalilov,M. Ta’lim va innovatsiyalar, 2023, 120-127.